HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Tallinna Haridusamet

23.03.2026 nr 9.5-2.2/25-26/24/29

Tallinna Mustakivi Lasteaia haldusjärelevalve õiendi kinnitamine

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75[1] lõike 1, § 75[2] lõigete 1 ja 4, alusharidusseaduse § 48 lõike 2 ning haridus- ja teadusministri 11.09.2025 käskkirja nr 215 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Tallinna Mustakivi Lasteaia haldusjärelevalve õiendi (lisatud).

2. Lasteaia pidajal Tallinna Haridusametil esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.

3. Kui lasteaia pidaja ei täida ettekirjutust hoiatuses märgitud tähtaja jooksul, siis võib järelevalveorgan rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on 9600 eurot.

4. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Hille Voolaid
järelevalveosakonna nõunik

Koopia: Tallinna Mustakivi Lasteaed

735 0109
hille.voolaid@hm.ee

Lisa
KINNITATUD
Haridus- ja Teadusministeeriumi
järelevalveosakonna nõuniku korraldusega
„Tallinna Mustakivi Lasteaia haldusjärelevalve õiendi kinnitamine“

LASTEAED MUSTAKIVI LASTEAIA HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND

SISSEJUHATUS

1. Tallinna Mustakivi Lasteaed (edaspidi *lasteaed)* on Tallinna Haridusameti (edaspidi *pidaja*) hallatav lasteaed aadressil Kivila tn 9, 13917 Tallinn, Harjumaa.

2. Haldusjärelevalvet teostati Haridus- ja Teadusministeeriumi (edaspidi *HTM*) järelevalveosakonna nõuniku 02.01.2026 korralduse nr 9.5-2.1/25/1 „Haldusjärelevalve algatamine Tallinna Mustakivi Lasteaias“ alusel.

3. Järelevalves oli vaatluse all, kuidas on lasteaias korraldatud õppe- ja kasvatustegevus ning kuidas see võimaldab lastel jätkata õpinguid eestikeelses koolis; missuguseid metoodikaid ja õppematerjale kasutatakse õpetamisel; kas õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajate kvalifikatsioon, sh eesti keele oskuse tase vastab nõuetele; kas õpetajad on läbinud teises keeles õpetamise või metoodikakoolitusi; kas lasteaias hinnatakse õppe kvaliteeti ja tulemuslikkust ning kavandatakse sellest lähtudes arendustegevusi.

4. Järelevalvet õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise üle teostasid Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalveosakonna nõunik Hille Voolaid ja õigusnõunik-peaekspert Triin Hüva.

5. Järelevalve algas 02.03.2026.

6. Järelevalves vesteldi lasteaia direktori, õppejuhi, arendusjuhi, majandusjuhi ja tugispetsialistidega ning pidaja, õpetajate ja hoolekogu esindajatega, tutvuti lasteaia õppekeskkonna ja dokumentatsiooniga ning vaadeldi õppe- ja kasvatustegevusi, võrreldi lasteaia dokumentatsioonis kajastatud andmeid tegeliku olukorra ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Tallinna Mustakivi Lasteaed on Tallinna linnas tegutsev munitsipaallasteaed, mis võimaldab koolieast noorematele lastele alushariduse omandamist. Lasteaias oli järelevalve ajal 12 rühma, kus oli 187 last ning 43 õppe- ja kasvatusala töötajat.

Lasteaia arengukava on koostatud perioodiks 2024–2026 ja selle koostamise aluseks on lasteaia sisehindamise tulemused, mida on arengukavas ka kajastatud. Eestikeelse õppega seonduvalt on toodud kaks eesmärki: lastele on tagatud kvaliteetne eestikeelne haridus ja huvitegevus ning laste eesti keele õpe on toetatud. Arengukava tegevuskavas on toodud välja konkreetsemaid tegevusi, valdkonnas õppe- ja kasvatustegevus sõnastatud eesmärgid ja tegevused toetavad eestikeelse õppe- ja kasvatustegevuse arendamist.

Lasteaias on koostatud eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskava aastateks 2023–2024 ja tegevuskava täitmise analüüs ning eesti keele õpetamise aastaaruanne 2023–2024. 2024, 2025 on viidud läbi küsitlusi lastele, lastevanematele ja õpetajatele. Lastevanemate üldine rahulolu lasteaia tööga 2024/2025. õppeaastal oli 84% (2023/2024. õa 87%). Lastevanemate rahulolu oma lapse eesti keele oskusega (arenguga) oli 65%.

Jaanuaris 2026 koostatud analüüsis on toodud välja, et laste eesti keele oskuse tase on erinevates valdkondades varieeruv, kuid üldpilt on positiivne. Keskmiste näitajate põhjal saab järeldada, et 53,8% lastest tuleb eesti keele kasutamise ja mõistmisega hästi ja iseseisvalt toime. 33% lastest vajab õpetaja juhendamist ja tuge, 13,2% lastest kogeb märkimisväärseid raskusi või ei saa eakohaste ülesannetega iseseisvalt hakkama. Kokkuvõttes kinnitavad tulemused vajadust jätkata diferentseeritud ja mängulise keeleõppe rakendamist, pakkudes sihipärast tuge abivajajatele ning luues keelekasutust soodustava keskkonna, mis arvestab laste individuaalseid vajadusi ja arengutaset.

Õppetegevused toimuvad lasteaias eesti keeles. Lastele pakutakse õppekavaväliseid toetavaid tegevusi õppekäikude, koostööprojektide ja ühisürituste kaudu. Eestikeelse õppe korraldust seiratakse sisekontrolli raames, nt küsitluste läbiviimine, andmete analüüs, õppetundide vaatlus. Suurema toe pakkumiseks on võimalik senisest suuremas mahus viia läbi eesti keele õpet grupis või pakkuda lastele eesti keele lisatunde.

Lasteaias on tähtsustatud õpetaja eneseanalüüsi kui olulist professionaalse arengu vahendit, mis aitab teadlikult hinnata õpetamispraktikat ja selle mõju laste õppimisele. On mõistetud, et eneseanalüüs on õpetajale kasulik, sest see toetab kvaliteetset õpetamist, soodustab õpetaja arengut ja aitab hoida tööalast motivatsiooni. Lisaks aitab regulaarne eneseanalüüs ennetada rutiini ja läbipõlemist. Vestlustes õpetajate ja hoolekogu esindajatega toodi välja lasteaia positiivne ja sõbralik tööõhkkond ning juhtkonna toetus ja hooliv suhtumine nii lastesse kui personali.

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise ning läbiviimise aluseks on õppekava, mis vajab uuendamist. Järelevalve ajal võis lasteaed tegutseda veel koolieelse lasteasutuse seaduse ja koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava alusel koostatud õppekava järgi. Õppe- ja kasvatustegevuste dokumenteerimine on toimunud nõuetekohaselt.

Lasteaias on tagatud logopeedi teenus, eripedagoogi teenus tagatud ei ole. Vajadust nähakse ka sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi teenusele.

Õppeasutuses vastab kvalifikatsioon nõuetele 43-st õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajast 22-l (51%), seega kvalifikatsiooninõuetele vastavate töötajate arv nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtudes ei ole piisav õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmiseks ning lapse eeldatavate üldoskuste ja arengutulemuste saavutamiseks. Lasteaias töötab 23 abiõpetajat, neist 16 keeleoskus ei vasta keeletasemele B2. 14 rühmaõpetajast vastas kvalifikatsioon nõuetele 13-l.

Perioodil 2021–2026 on pikemaajalistel eesti keele õpetamisega seotud koolitustel osalenud 13 õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajat. Pikemaajalised koolitused on olnud nt eestikeelne õpetaja vene õppekeelega rühmas; mänguline ja lõimitud õppe- ja kasvatusprotsess lasteaias eesti keele kui teise keele omandamisel; lõimitud aine- ja keeleõppe (edaspidi *LAK-õpe*) põhimõtted lasteaiaõpetajale. Koolitustel osalemist on õpetajatele võimaldatud.

OLUKORRA KIRJELDUS

1. Lasteaia arengu planeerimine

1.1. Arengukava

Alusharidusseaduse[1] (edaspidi *AHS*) kohaselt peab direktor koostöös töötajate, lasteaia pidaja ja hoolekoguga koostama lasteaia arengukava. Arengukava tehakse vähemalt kolmeks aastaks ja koostamisel arvestatakse sisehindamise tulemustes esile toodud tugevustega ja parendusvaldkondadega ning riskianalüüsi tulemustega. Lasteaia pidaja peab kinnitama

[1] AHS, § 19 lg 1.

lasteaia arengukava ja looma võimalused arengukava eesmärke täita. Arengukava täitmise eest vastutab lasteaia direktor.[2] Lasteaia arengukava tuleb avalikustada lasteaia veebilehel[3] .

Lasteaial on pidaja kinnitatud[4] arengukava, mis on kooskõlastatud pedagoogilises nõukogus[5] ja hoolekogus[6]. Arengukava on lasteaia veebilehel[7] avalikustatud.

Arengukava on koostatud perioodiks 2024–2026 ja selle koostamise aluseks on lasteaia sisehindamise tulemused, mida on arengukavas ka kajastatud.

Vestlusel osalenud õpetajate sõnul kaasati neid arengukava koostamisele. Arendusjuht lisas, et arengukava koostati sisehindamisele toetudes ja sellele eelnes personali, lastevanemate ja laste rahuloluküsitlus.

Arengukavas[8] on toodud välja, et lasteaias arvestatakse lapse ealiste ja individuaalsete iseärasustega ning luuakse võimalused tema igakülgseks arenguks, väärtustatakse värskes õhus viibimist ja õppekäikude läbiviimist. Lastele õpetatakse Eesti kultuuritraditsioonide ja teiste kultuuride eripära väärtustamist, toetatakse eesti keele õpet läbi erinevate tegevuste. Laste lõimumiseks eesti ühiskonda korraldab asutus koostöös eesti õppekeelega lasteaedadega erinevaid projekte ja viib läbi laste pidusid ja temaatilisi päevi. Lasteaial on välja kujunenud oma traditsioonid, ettevõtmised ja algatused, mille kaudu püütakse hoida ning kujundada lasteaia mainet. Koostöös Tallinna Kivila Lasteaiaga korraldatakse igal aastal mitmeid lasteüritusi, mis on suunatud laste lõimumisele Eesti ühiskonda, õpetavad neid üksteisega arvestama.

Õppejuhi sõnul tehakse igal aastal analüüs koostööst huvigruppidega. Läbi on viidud Päästeameti, muuseumide ja teatrikülastusi. Eelmisel õppeaastal toimus koostööprojekt Mahtra Lasteaiaga. Sel õppeaastal on toimunud koostöö Kihnu, Kivila ja Ümera lasteaedadega, nt toimusid olümpiamängud, Kivila lasteaia lapsed käisid lasteaias teatrietendusel.

Asutus on liitunud projektiga „Kiusamisest vaba lasteaed“, mille metoodika abil arendatakse lasteaialaste vahel häid, sallivaid ja üksteist austavaid suhteid. Pööratakse tähelepanu hariduslike erivajadustega (edaspidi *HEV*) laste arengu toetamisele. Lasteaia meeskond rakendab HEV-laste arengut toetavaid projektipõhiseid õppetegevusi, mis on pälvinud „Haridusuuenduse 2019“ ja „Haridusuuenduse 2021“ tiitli.

Arendusjuht lisas, et käesoleval õppeaastal saadi MTÜ Peaasi vaimse tervise märgistus „Sirguja“ (vaimset tervist väärtustav tööandja) ja 2023. aastal saadi tunnustus „Haridusasutuse Keskkonnakäpp“. Kõik nimetatud projektid ja tegevused on olnud eestikeelsed ning on loonud lastele eestikeelse keskkonna ja ühistegevuste kaudu toetanud nende lõimumist.

Pidaja lisas, et lasteaed on aktiivne projektide koostamisel, konkurssidel osalemisel, HEV-laste toetamisel ja lasteaeda on selles osas tunnustatud.

Arengukavas on määratletud arenguvaldkonnad ja strateegilised eesmärgid valdkondades tipptasemel juhtimine, personalijuhtimine, õppe- ja kasvatusprotsess, koostöö huvigruppidega, ressursside juhtimine. Eestikeelse õppega seonduvalt on toodud kaks eesmärki: lastele on

[2] AHS, § 19 lg 3.
[3] AHS, § 19 lg 4.
[4]Tallinna Haridusameti 28.03.2024 käskkiri nr T-7-1/24/130 „Tallinna munitsipaalkoolieelsete lasteasutuse arengukavade kinnitamine“, p 1.8.
[5] Pedagoogilise nõukogu 02.11.2023 koosoleku protokoll nr 5.
[6] Hoolekogu 02.11.2023 koosoleku protokoll nr 1-3/44.
[7] Arengukava | Tallinn, 02.03.2026.
[8] Lasteaia arengukava, lk 3.

tagatud kvaliteetne eestikeelne haridus ja huvitegevus ning laste eesti keele õpe on toetatud. Mõlema eesmärgi täitmiseks on sõnastatud ühesugune mõõdik: laste eesti keele oskuse taseme hindamine; baastase 0% (2023), sihttase 85% (2026). Arengukava tegevuskavas on toodud välja konkreetsemaid tegevusi, nt pedagoogidele eesti keeles õppimise võimaluste pakkumine vastavalt Tallinna linna tegevusmeetmetele, nt eesti keele kursused, didaktilised ja keelelised koolitused, täiendavad keelepraktikad, keelerände projekt, keeleäpi kasutamine. Keeleõppeks vajaliku metoodilise materjali ja õppevahendite soetamine, õppetegevused eesti keeles ka väljaspool lasteaeda, nt õppekäigud, muuseumitunnid, lasteüritused teiste õppeasutustega.

Arengukava tegevuskava valdkonnas õppe- ja kasvatustegevus sõnastatud eesmärgid ja tegevused toetavad eestikeelse õppe- ja kasvatustegevuse arendamist, kuid võiks olla konkreetsemad.

Õppejuhi sõnul on käesoleval õppeaastal keskmes eestikeelne haridus ja huvitegevus. Kõik huviringid on eestikeelsed, nt eesti keele ring, iluvõimlemine, karate, kunstiring, robootika. Vestlusel osalenud õpetajate sõnul on sel aastal keskmes lapse huvist lähtuvad tegevused eestikeelses õppes, nt lõimumine, lasteaias on olulisel kohal hoolivus, tolerantsus, laste turvalisus ja vaimne tervis.
Arendusjuht märkis, et lasteaia eripäraks on väga tugev eesti keele õpe ning eestikeelsete projektide elluviimine.

1.2. Sisehindamine
Lasteasutuse sisehindamise korra peab kehtestama direktor, olles kuulanud ära hoolekogu arvamuse.[9] Sisehindamine peab olema pidev protsess, mille eesmärk on tagada laste arengut toetavad tingimused ja lasteaia järjepidev areng.[10]

Direktor on sisehindamise korra kehtestanud[11] ning hoolekogu on andnud oma arvamuse[12]. Ettepanekuid sisehindamise korra muutmiseks ei esitatud.

Korras[13] on välja toodud sisehindamise läbiviimiseks kasutatavad metoodikad, nt finantsaruandluse, tegevusnäitajate, kogutud informatsiooni analüüs, õppe- ja kasvatustegevuse protsessi seire ja tulemuste analüüs. Sisehindamise korras ei ole välja toodud, milliseid sisehindamise tegevusi tehakse regulaarselt, sh milliseid andmeid ja millal kogutakse.

Arendusjuhi sõnul analüüsitakse igal aastal rahuloluküsitluste tulemusi. Direktor lisas, et analüüsitakse ka näiteks eelarveliste vahendite kasutamist, koostööprojektides osalemist, meediakajastusi.

Korra[14] kohaselt on sisehindamine pidev protsess, mille tulemused esitatakse vähemalt üks kord lasteaia arengukava perioodi jooksul. Korrast ei selgu, kellele tulemused esitatakse.

Direktori sõnul esitatakse tulemused personalile, hoolekogule ja pidajale. Vestlusel osalenud hoolekogu liikmed kinnitasid, et hoolekogus on arutatud õppetegevusega seonduvaid teemasid.

Kuidas tagatakse, et sisehindamine oleks pidev protsess ja millised on selles protsessis töötajate ülesanded, kord ei selgita.

Arendusjuhi sõnul on tema ülesandeks küsitluste koordineerimine, direktor lisas, et iga

[9] AHS, § 19 lg 2.
[10] AHS, § 19 lg 2.
[11] Direktori 20.01.2026 käskkiri nr 1-2/3 „Sisehindamise läbiviimise korra kinnitamine“.
[12] Hoolekogu 19.01.2026 protokoll nr 1-3/26-2.
[13] Direktori 20.01.2026 käskkirjaga nr 1-2/3 kinnitatud sisehindamise kord, p 2.3.
[14] Direktori 20.01.2026 käskkirjaga nr 1-2/3 kinnitatud sisehindamise kord, p 1.3.

juhtkonna liige koostab oma valdkonna tegevuskava, mille täitmist analüüsitakse iga kuu. Personalile tutvustatakse tulemusi igakuistel infotundidel, hoolekogule tutvustatakse tulemusi peale küsitlustulemuste analüüsimist. Pidajale esitatakse arengukava täitmise analüüs iga aasta 1. veebruariks.

Järelevalves sai kinnitust, et sisehindamine on olnud lasteaias pidev protsess, selle tulemusi on kasutatud arengukava koostamisel, kuid sisehindamise kord vajab täiendamist.

1.3. Ettepanek direktorile

Määratleda sisehindamise korras, milliseid andmeid ja millises ajaraamis lasteaias analüüsitakse ning kes ja mil viisil korraldab asutuses sisehindamist.

2. Õppekava õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

2.1. Õppekava

AHSi[15] ja alushariduse riikliku õppekava[16] (edaspidi *AHRÕK*) alusel peab lasteaed koostama oma õppekava, mis on õppe- ja kasvatustegevuse korraldamise ning läbiviimise alusdokument. Lasteasutuse õppekava (edaspidi *õppekava*) peab koostama direktor koostöös õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajatega ning õppekava kinnitama, olles eelnevalt kuulanud ära hoolekogu arvamuse.[17]

Direktor esitas lasteaia õppekava, mis on kinnitatud direktori käskkirjaga[18] ning kooskõlastatud hoolekogus[19]. Käskkirjale on lisatud õppekava, kuid käskkirjas puudub viide, et selle lisaks on õppekava. Käskkirjas nimetatud „2024_2025. õa õppekava kinnitamine“ on eksitav, sest otsuses on märgitud: Kinnitan Tallinna Mustakivi Lasteaia õppekava. Käskkirjale on lisatud õppekava terviktekst, õppekavale on tehtud märge: Tallinna Mustakivi Lasteaia õppekava 2009, õppekava uuendatud 2024. Hoolekogu protokollis[20] on märgitud, et hoolekogule tutvustati õppekava muudatusi ja on viidatud protokolli lisale 1, kuid protokollil lisa 1 puudub. Otsustati kooskõlastada õppekava muudatused. Pedagoogilise nõukogu protokollis[21] on samuti viidatud õppekava muutmisele ja otsustatud muuta õppekava.

Direktor kinnitas, et 2024. aastal kinnitatud õppekava on kehtiv. Direktori sõnul on ta teadlik vormilistest eksimustest ja nendega arvestatakse uue õppekava kinnitamisel.

Õigusselgusest lähtudes on soovitav lisada direktori käskkirjale ka viide, et selle osa on lasteaia õppekava.

Õppekavas on märgitud, et lasteaed toetub oma tegevuses vene rahvustraditsioonidele. Igal aastal tähistatakse lasteaias erinevaid tähtpäevi ja sündmusi, korraldatakse lastepidusid, mis on vene rahvuskommetega seotud. Väga tähtsat rolli mängib lasteaia tegevuses eesti rahvuskultuuri ja rahvakommete tutvustamine, tehakse koostööd Tallinna Kivila Lasteaiaga.

Õppejuhi sõnul on tegemist vananenud sõnastusega, uuest õppekavast see eemaldatakse.

Õppekavas[22] on viidatud lisadele 1 ja 2, kuid direktori käskkirjaga kinnitatud õppekavale ei ole lisasid lisatud.

---

[15] AHS, § 7 lg-d 1, 4, § 2 lg 1.
[16] Haridus- ja teadusministri 07.08.2025. a määrus nr 33 „Alushariduse riiklik õppekava“, § 2 lg 1.
[17] AHS, § 7 lg 5.
[18] Direktori 02.09.2024 käskkiri nr 1-2/23 „2024_2025. õa õppekava kinnitamine“.
[19] Hoolekogu 16.09.2024 koosoleku protokoll nr 1-3/23.
[20] Hoolekogu 16.09.2024 koosoleku protokoll nr 1-3/23, p 3.
[21] Pedagoogilise nõukogu 28.08.2024 koosoleku protokoll.
[22] Õppekava, p 7.2.

Järelevalves selgus, et lisad olid lasteaias olemas.

Direktori sõnul on probleemiks olnud, et kui muudetakse lisasid, tuleb need ka hoolekoguga kooskõlastada ja seepärast ei ole neid õppekavale lisatud.

Lasteaia õppekava vajab uuendamist ja täiendamist. Järelevalve läbiviimise ajal võis lasteaed tegutseda veel koolieelse lasteasutuse seaduse ja koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava alusel koostatud õppekava järgi. Lasteaed peab õppekava viima kooskõlla kehtiva seadusega hiljemalt 31.08.2026, lähtudes alusharidusseadusest[23].

2.2. Rühmade moodustamine ja töökorraldus

Seaduse[24] kohaselt moodustab lasteaia direktor iga lapse vajadusi ja heaolu arvestades lasteaiarühmad. Laste piirarv[25] lasteaiarühmas on 20.

Seaduse[26] kohaselt võib pidaja erandjuhul ja direktori ettepanekul, mille kohta on arvamust avaldanud hoolekogu, suurendada rühmas laste piirarvu. Otsus suurendada laste piirarvu tuleb teha iga rühma kohta eraldi, arvestades iga lapse vajadusi ja heaolu.

Lasteaias on 12 rühma. EHISe[27] andmetel olid laste arvud rühmades järgmised: Päikene, 21; Põngerjad, 6; Vikerkaar, 6; Naerupallid, 6; Jänkuke, 3; Lõbusad lapsed, 21; Täheke, 22; Naeratus, 16; Kiisupere, 21; Lepatriinu, 23; Mesilased, 20; Võilill, 11. Laste piirarvud olid ületatud viies rühmas.

Järelevalves selgus, et tegelik laste arv oli 187: Päikene, 21; Põngerjad, 14; Vikerkaar, 6; Naerupallid, 6; Jänkuke, 4; Lõbusad lapsed, 21; Täheke, 23; Naeratus, 16; Kiisupere, 21; Lepatriinu, 23; Mesilased, 20; Võilill, 12.

Pidaja esindaja sõnul on põhjuseks ebakõlad Tallinna hariduse infosüsteemi ja EHISe vahel. Direktori sõnul tegeldakse probleemi selgitamisega, miks on andmed erinevad.

Lasteaia pidaja on kinnitanud[28] laste piirarvu suurendamise veebruaris 2026, hoolekogu[29] on arvamust avaldanud. Pidaja käskkirjaga on laste arvu suurendatud kuues rühmas: Päikene, Lõbusad lapsed, Täheke, Naeratus, Kiisupere, Lepatriinu, neist ühes rühmas (Naeratus) oli laste piirarv tegelikult seaduses kehtestatuga kooskõlas.

Pidaja sõnul esitas lasteaed taotluse piirarvude kinnitamiseks enne õppeaasta algust, aga seoses alusharidusseaduse rakendumisega ei olnud haridusametil volitusnormi piirarvude kinnitamiseks. Alates 25.02.2026 on volitused haridusametil ja peale seda piirarvud kinnitati. Piirarvud on lasteaias kooskõlas pidaja kinnitatuga.

Seaduses[30] on määratletud, et igas lasteaiarühmas peab töötama vähemalt üks täistööajaga õpetaja ning kogu rühma tööaja jooksul peab olema tagatud õpetaja või abiõpetaja kuni kümne lapse kohta. Liitrühmas peab töötama vähemalt üks täistööajaga õpetaja ning kogu rühma tööaja jooksul peab olema tagatud õpetaja, abiõpetaja või lapsehoidja kuni üheksa lapse kohta.

[23] AHRÕK, § 24.
[24] AHS, § 10 lg 1.
[25] AHS, § 10 lg 2.
[26] AHS, § 10 lg-d 6 ja 7.
[27] EHIS, 02.03.2026.
[28] Tallinna Haridusameti juhataja 27.02.2026 käskkiri nr T-7-1/26/149 „Laste arvu suurendamine Tallinna Mustakivi Lasteaia rühmades“.
[29] Hoolekogu 18.02.2026 koosoleku protokoll nr 1-3/3.
[30] AHS, § 11 lg 1.

Järelevalve ajal[31] oli lasteaias 14 rühmaõpetajat, 1 muusika- ja 1 liikumisõpetaja ning 23 abiõpetajat. Kahes rühmas oli kaks õpetajat ja üks abiõpetaja ning kümnes rühmas oli üks õpetaja ja kaks abiõpetajat. Abiõpetaja tööülesannetesse kuulub lisaks õpetaja abistamisele ka toitlustuse ja koristamisega tegelemine.

Vestluses osalenud õpetajate sõnul koostatakse augustis, septembris tegevuskavad, mille kinnitab õppejuht. Õppetööd viib rühmas läbi õpetaja, abiõpetaja on tegevustesse kaasatud, nt jagatakse grupp pooleks ja abiõpetaja tegeleb teise grupiga. Väiksemas rühmas ja sõimerühmas tehakse kõike koos. Väiksemaid gruppe on moodustatud eesti keele õppeks ja seda tähtsustatakse, kuid vajadus võib olla erinevates olukordades erinev.
Õppejuhi sõnul moodustatakse väiksemaid gruppe õpetaja otsusel vastavalt vajadusele.

Vaadeldud kuue rühma õppetegevustes oli abiõpetaja kaasatud õppetegevustesse viies rühmas, ühes abiõpetajat tegevustesse ei kaasatud.

Lasteaia rühmades vastab täiskasvanute ja laste suhtarv nõuetele ja on kooskõlas õigusaktis[32] sätestatuga.

2.3. Päevakava

Nõuded päevakavale on esitatud määruses[33]. Õppeasutuses tuleb koostada päevakava, arvestades käesoleva määruse nõudeid, õppeasutuse lahtioleku aega ning laste ealisi ja individuaalseid arenguvajadusi. Lasteaia päevakava peab kinnitama direktor[34].

Lasteaia päevakava on direktori käskkirjaga[35] kinnitatud.

Päevakava koostamisel tuleb võtta arvesse määruses[36] sätestatud tingimusi puhkeajale, sh kuni kolmeaastasele lapsele peab olema tagatud kuni kaks tundi puhkeaega päevas valikuvõimalusega une ja muu vaikse tegevuse vahel ning 4–7aastasele lapsele üldjuhul kuni üks tund puhkeaega. HEV-lapsele peab võimaldama puhkeaja lapse tervisest ja arengulisest eripärast lähtudes.

Puhkeajad on lasteaia õppekavas määratletud[37] ning kooskõlas määruses sätestatuga. Laste vastuvõtt toimub osades rühmades kl 7.00–8.30, osades kl 8.00–8.35. Päevakavas on hommikuvõimlemine, kolm toidukorda, hommikuring ning õppe- ja kasvatustegevused koos vabategevustega. Iga rühma päevakavasse kuulub õuesoleku aeg ning puhkeaeg lähtuvalt laste vanusest.

Õpetajate sõnul ei pea puhkeajal kõik lapsed magama, võivad teha ka vaikseid tegevusi, nt joonistada, lugeda raamatut, kuid üldjuhul eelistavad lapsed magada. Õpetajad alustavad kl 7.00 või kl 8.00 ja tööaeg on kuni kl 14.00 või kl 15.00. Üks abiõpetaja tuleb kl 8.00 ja teine tuleb kl 10.00.

Õppekavas[38] on märgitud, et õppe- ja kasvatustöö tugineb rühma päevakavale, mis määrab vastavalt laste eale päevarütmi, kus vahelduvad igapäevatoimingud, laste mäng, vabategevused

[31] EHIS, 02.03.2026.
[32] AHS, § 11 lg 2.
[33] AHS, § 4, Vabariigi Valitsuse 26.06.2025. a määrus nr 47 „Lastehoiu ja lasteaia õpi- ja kasvukeskkonna nõuded“, § 18 lg 2.
[34] Vabariigi Valitsuse 26.06.2025. a määrus nr 47 „Lastehoiu ja lasteaia õpi- ja kasvukeskkonna nõuded“, § 18 lg 1.
[35] Direktori 26.11.2025 käskkiri nr 1-2/23/37 „2025.-2026. õa lasteaia päevakava kinnitamine“.
[36] Vabariigi Valitsuse 26.06.2025. a määrus nr 47 „Lastehoiu ja lasteaia õpi- ja kasvukeskkonna nõuded“, § 18 lg 2 p 3.
[37] Õppekava, p 6.1.
[38] Õppekava, p 6.1.

ja pedagoogi kavandatud õppe- ja kasvatustegevused. Õppeaasta alguses kinnitab juhataja päevaplaani ja riputab selle stendile lastevanematele tutvumiseks.

Järelevalves nähtus, et päevaplaanid olid stendidel lastevanematele tutvumiseks kättesaadavad.

2.4. Õppe- ja kasvatustegevuse dokumenteerimine

Õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine, rakendamine, hindamine ja arendamine peab olema paindlik ning põhinema pedagoogilisel dokumenteerimisel (edaspidi *dokumenteerimine*). Dokumenteerimisel tehakse nähtavaks õppe- ja kasvatustegevuse seos õppekavaga, eesmärgid, tegevused, teemakäsitlus ning kokkuvõte eesmärkide saavutamisest, samuti õppimise protsess (kogemused, tegevused) ja laste kognitiivne potentsiaal (arutlusoskus, väljendatud seisukohad, teadmised).[39]

Lasteasutuse õppekavas[40] on reguleeritud õppe- ja kasvatustegevuste dokumenteerimine, mis toimub ELIISis. Õpetajad, planeerides tegevusi, peavad täitma ELIISis kuu- või projektplaani.

Vestluses osalenud õpetajad selgitasid, et tegevuste dokumenteerimine, sh elektroonilise päeviku täitmine, toimub ELIISis, mis on nähtav nii lastevanematele kui juhtkonnale. ELIISi kaudu edastatakse lastevanematele kirju, täidetakse koolivalmiduskaarte, individuaalseid arenduskaarte, kuu kokkuvõtteid. Päeva tegevused kantakse ELIISi sama päeva jooksul. ELIISi täidab õpetaja, kuid asendusõpetajad ja abiõpetajad ELIISi üldjuhul ei täida.
Õppejuhi sõnul on asendusõpetajad olnud üksikutel päevadel ja sissekanded on teinud sel juhul abiõpetaja või õpetaja peale tööle naasmist. ELIISi täitmist jälgib õppejuht.

Õppe- ja kasvatustegevuste dokumenteerimine oli nõuetekohane.

2.5. Eestikeelse õppe- ja kasvatustegevuse korraldus

AHS[41] sätestab, et munitsipaallasteaias toimub õppe- ja kasvatustegevus eesti keeles.

Laste eesti keele oskust on lasteaias analüüsitud. Lasteaias on koostatud[42] eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskava aastateks 2023–2024 ja tegevuskava täitmise analüüs ning eesti keele õpetamise aastaaruanne 2023–2024. 2024, 2025 on viidud läbi küsitlusi lastele, lastevanematele ja õpetajatele. Tulemusi on tutvustatud hoolekogu koosolekul[43].

Tulemused näitasid, et lasteaia lastevanemate üldine rahulolu lasteaia tööga õppeaastal 2024/2025 oli 84% (2023/2024. õa 87%). Lastevanemate rahulolu oma lapse eesti keele oskusega (arenguga) oli 65%. Tagamaks lastevanemate rahulolu oma lapse eesti keele oskusega, planeeriti lastevanematele selgitada, et lapse eesti keele oskuse areng nõuab aega ja kannatust.

Õppejuhi sõnul on lastevanematele selgitatud tulemusi lastevanemate koosolekul, mis toimuvad kaks korda aastas, ja arenguvestlustel, mis toimuvad üks kord aastas. Planeeritakse vanemate suuremat kaasamist lasteaia tegevustesse, nt meistrituba ülemaailmse käsitööpäeva raames, üritustesse, nt maailma koristuspäev, spordipäev. Sügis-talvel osalevad vanemad lasteaia pidudel, rühmaüritustel.

Jaanuaris 2026 koostatud analüüsis[44] on toodud välja, et laste eesti keele oskuse tase on

[39] AHRÕK, § 8 lg 3.
[40] Õppekava, p 6.
[41] AHS, § 8 lg 1.
[42] Eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskava aastateks 2023–2024; Eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskava täitmine; Eesti keele õpetamise aastaaruanne 2023–2024.
[43] Hoolekogu 20.05.2025 koosoleku protokoll nr 1-3/7.
[44] Laste eesti keele oskuste omandamise tulemused. Analüüs, jaanuar 2026.

erinevates valdkondades varieeruv, kuid üldpilt on positiivne. Keskmiste näitajate põhjal saab järeldada, et 53,8% lastest tuleb eesti keele kasutamise ja mõistmisega hästi ja iseseisvalt toime. 33% lastest vajab õpetaja juhendamist ja tuge, 13,2% lastest kogeb märkimisväärseid raskusi või ei saa eakohaste ülesannetega iseseisvalt hakkama. Kõige paremad tulemused on eestikeelsete luuletuste ja laulude teadmises ning korraldustest arusaamises ja nendele vastavas tegutsemises. Kokkuvõttes kinnitavad tulemused vajadust jätkata diferentseeritud ja mängulise keeleõppe rakendamist, pakkudes sihipärast tuge abivajajatele ning luues keelekasutust soodustava keskkonna, mis arvestab laste individuaalseid vajadusi ja arengutaset.

Õppejuhi sõnul on käesoleval õppeaastal rakendatud õuesõppe projekti ning korraldatakse rollimänge laste eesti keele oskuse arendamiseks. Direktor lisas, et lisaks käiakse raamatukogus, kus osaletakse ka erinevates eesti keele programmides. Rühmades on loodud eesti keele õpet soodustav keskkond, nt eesti keele nurk, õpetajad on varustatud õppevahenditega ning kasutavad arendavaid keele- ja liikumismänge. Vestluses osalenud õpetajate sõnul on tähistatud eesti rahvakalendri tähtpäevi, lasteaias on toimunud eestikeelsed teatrietendused, käiakse muuseumides, talvel on viidud läbi laste eesti keele test nende eesti keele oskuse hindamiseks, märtsis viiakse läbi test laste rahulolust, lastevanematele viidi küsitlus läbi veebruaris. Küsitluste eesmärgiks on saada ülevaade laste eesti keele arengust.

Õppejuht märkis, et keeleõppest tagasiside saamiseks toimub lasteaias sisekontroll, on õppetegevuste vaatlused, tagasisidestamine ja süsteemne seire.

Eesti keele oskuste analüüsi on tutvustatud[45] hoolekogu liikmetele ja lasteaia töötajatele. Hoolekogu ja lasteaia töötajad hinnanguid ei andnud ja ettepanekuid ei teinud, analüüs võeti teadmiseks.

Järelevalves vaadeldi õppe- ja kasvatustegevusi kuues rühmas: „Päikene“, „Mesilased“, „Tähekesed“, „Lõbusad lapsed“, „Kiisupere“, „Lepatriinu“. Õpetajatele andis tagasisidet õppejuht. Tagasiside oli õpetajate tegevust toetav ja õpetajat eneseanalüüsile suunav. Õppetegevuse vaatlustel kasutas õppejuht vaatluslehte, kesksel kohal oli õppetegevuse metoodika, aga ka õppekeskkond. Tagasisides anti õpetajatele metoodilisi soovitusi, juhiti õpetajate tähelepanu vajadusele suurendada laste eestikeelset aktiivset suhtlust, suunata tähelepanu laste täislausetega vastamisele, kasutada kordamist ja kinnistamist suuremas mahus. Õpetajad analüüsisid õppetegevusele püstitatud eesmärkide täitmist ja kasutatud metoodika asjakohasust väga avatult ja põhjalikult.

Lasteaias on tähtsustatud õpetaja eneseanalüüsi kui olulist professionaalse arengu vahendit, mis aitab teadlikult hinnata õpetamispraktikat ja selle mõju laste õppimisele. Tegevuste analüüsimine võimaldab õpetajal mõista, mis õnnestus hästi ja mida saaks edaspidi paremini teha. On mõistetud, et eneseanalüüs on õpetajale kasulik, sest see toetab kvaliteetset õpetamist, soodustab õpetaja arengut ja aitab hoida tööalast motivatsiooni. Lisaks aitab regulaarne eneseanalüüs ennetada rutiini ja läbipõlemist.

Vestluses osalenud õpetajate sõnul on õppetegevuste vaatlused õppejuhil planeeritud ja need on nähtavad kuu tööplaanist. Lisaks toimuvad kolleegilt kolleegile õppetegevuste vaatlused. Vestlusel osalenud õpetajatest oli õppejuht külastanud kõigi õpetajate õppetegevusi.

Järelevalves esitati koond eelmise ja käesoleva õppeaasta õppetegevuste vaatlustest. Õppejuht vaatles eelmisel aastal 15, käesoleval õppeaastal on vaadeldud 21 ja ees on 3 planeeritud vaatlust. Tunnivaatlusteks on koostatud vaatluslehed, mis arutatakse õpetajaga läbi ja allkirjastatakse kahepoolselt.

[45] Hoolekogu 19.01.2026 koosoleku protokoll nr 1-3/26-2, infotunni 20.01.2026 koosoleku protokoll.

Vaadeldud õppetegevused toimusid eesti keeles, laste omavahelises vestluses kasutati vene keelt, kohati püüti ka õpetajale vastata vene keeles. Ka õppetegevuste vahelisel ajal oli kuulda, et nii õpetajad ja abiõpetajad omavahel kui ka lastega suhtlesid pigem vene keeles.

Koolieelikute rühma õpetaja sõnul toimub rühmas õppetöö esimest aastat täiel määral eesti keeles, kuna eelmisel õppeaastal oli õpetamisega probleeme, sügisest õpetaja vahetus. Õpetaja usub, et õpilased saavad koolis hakkama, sest on väga motiveeritud õppima eesti keelt. Vaadeldud õppetegevuses eelistasid lapsed omavahelises suhtluses vene keelt.

Vestluses osalenud õpetajad tõid välja, et eesti keele õpetamisel on raske, kui kodune toetus puudub. Raske on, kui laste keeleoskus ja sõnavara on vähesed, sest siis õppes laste tähelepanu hajub.

Hoolekogu liikmete sõnul on lasteaia väärtuseks turvalisus, hea koostöö lastevanematega. Esile tõsteti lasteaia juhtide panust eestikeelse õppe korraldusse, nt on vajadusel vahetatud õpetajaid, et lapsed saaksid parema eesti keele oskuse. Hoolekogusse seoses eestikeelse õppega pöördutud ei ole. Märgiti, et vähese eesti keele oskusega õpilastel tekivad käitumisprobleemid, samas hea eesti keele oskusega lastele oleks vajalik lisaõpe. Nende hinnangul võiks abiõpetajaid rakendada rohkem õppetegevustesse, sh eesti keele õppesse. Muret tundi, kas koolieelikute eesti keele oskus on piisav, et üleminek eestikeelsesse kooli oleks sujuv.

Õppejuhi sõnul on eestikeelses õppes lasteaia tugevuseks õpetajate loovus ja omatehtud õppevahendid, töölehed. Vestluses osalenud õpetajate sõnul on õppevahendeid ja -materjali piisavalt, enamasti koostatakse materjal ise, kasutatakse Canva keskkonda. Pilootprojekti raames on koostatud keeleõppeks mäng, mis on avaldatud ülikooli väljaantud materjalides. ELIISi kaudu jagatakse omavahel materjali, mida näevad ka teiste lasteaedade töötajad. Õpetajad lisasid, et lasteaias on suurepärane õhkkond ning juhtkond on väga hooliv ja toetav.

2.6. Ettepanekud direktorile

2.6.1. Juhtida õpetajate tähelepanu vajadusele suunata lapsi kasutama eesti keelt suuremal määral, nt hommikuringis, omavahelises suhtluses, võimaldamaks lastel arendada eestikeelset suhtlusoskust.
2.6.2. Suunata õpetajaid pöörama tundides tähelepanu laste eestikeelsele suhtlusele, nt täislausetega vastamine, kordamine ja kinnistamine.
2.6.3. Kaaluda võimalusi kasutada eestikeelses õppes rohkem õppetegevusi grupis ja vajadusel lisatundide rakendamist nii nõrgema kui tugevama keeleoskusega lastele.
2.6.4. Kaasata õppetegevustesse abiõpetaja suuremal määral, et toetada nii õpetaja kui laste aktiivset tegevust õppeprotsessis ja toetada iga lapse arengut ja alushariduse omandamist.
2.6.5. Juhtida õpetajate ja abiõpetajate tähelepanu vajadusele suurendada eestikeelset suhtlust nii omavahel kui lastega, et eesti keele õpe ei jääks vaid õppetegevuste tasandile.

2.7. Ettekirjutus pidajale

Tagada lasteaia õppekava koostamine ja selle muudatuste kinnitamine vastavalt alusharidusseaduse § 7 lõikes 5 ja käesoleva õiendi punktis 2.1 sätestatule. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

3. Lapse arengu hindamine ja toetamine

3.1. Arengu hindamine

AHRÕKi[46] kohaselt tuleb lastehoiu ja lasteaia õppekavas sõnastada lapse arengu analüüsimise ja hindamise põhimõtted, sealhulgas analüüsimise ja hindamise korraldus, samuti erivajadustega lapse arengu toetamise põhimõtted, sealhulgas selle korraldus.

[46] AHRÕK, § 2 lg 2 p 4; § 2 lg 3 p 5.

AHSi[47] kohaselt peab direktor määrama lapse arengu toetamiseks tugiteenuste koordineerija (edaspidi *TUKO*), kelle ülesanne on korraldada lasteaiasisest meeskonnatööd, mida on vaja õppe ja arengu toetamiseks, ning koordineerida lasteaiavälises võrgustikutöös osalemist. Direktori võib tugiteenuste koordineerijaks määrata lasteaia pidaja. TUKO peab toetama ja juhendama õpetajaid lapse esmase toe kavandamisel, nõustama vanemaid ning tegema õpetajatele ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, lasteaias pakutavate lapse arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning põhikooli ülemineku toetamiseks.

Lasteaias täitis TUKO tööülesandeid direktor. Pidaja vastavat otsust teinud ei olnud. Direktori sõnul esitati taotlus pidajale oktoobris, kuid pidaja vastanud ei olnud. Direktori sõnul osales ta ümarlaudades, koordineeris ja korraldas tugispetsialistide tööd.

Pidaja sõnul on haridusametis olnud kokkulepe, et direktorile seda ülesannet ei anta, sest peetakse oluliseks, et direktorid keskenduks eestikeelsele õppele.

Järelevalve ajal muudeti töökorraldust ja direktori käskkirjaga[48] määrati TUKO ülesanded õppejuhile.

TUKO ülesanded on lasteaias määratletud kolmes valdkonnas: koostöö ja meeskonnatöö koordineerimine; laste arengu toetamine ja hindamine; dokumentide vormistamine. Igas valdkonnas on määratletud konkreetsed tegevused, nt korraldab HEV-laste kaardistamist; tagab koostöö õpetajate ja tugispetsialistidega; hindab rakendatava toe tulemuslikkust.

AHRÕKis[49] on sätestatud lapse arengu hindamise põhimõtted. Sealhulgas koostatakse laste-hoius ja lasteaias vähemalt üks kord õppeaastas lapse arengust kirjalik kokkuvõte ning vajadusel viiakse lapse arengu toetamiseks vanemaga läbi arenguvestlus.

Lasteaia õppekavas[50] on sõnastatud, et üks kord aastas (aasta lõpus) õpetajad hindavad lapsi õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade kaudu, kaks korda aastas hinnatakse laste üldoskusi laste individuaalsete arengukaartide alusel, üks kord aastas toimub laste anketeerimine teemal „Rahulolu lasteaia tööga“, vähemalt üks kord õppeaasta jooksul viib pedagoog lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks lapsevanemaga läbi arenguvestluse, mis annab tagasiside lapse arengust ja õppimise tulemustest; selgitab lapsevanema seisukohad ja ootused lapse arengu suhtes.

Järelevalves esitati laste arengu hindamislehed „Laste arengu hindamine õppekava valdkondade järgi“, lisaks toimub kaks korda aastas üldoskuste arengu hindamine. Iga rühm koostab õppeaasta aastaaruande, mis sisaldab õppeaasta analüüsi, nt lasteaia eesmärgid ja põhimõtted; lasteaia eesmärkide ja põhimõtete analüüs; rühma õppe- ja kasvatustöö eesmärkide analüüs; rühma iseloomustus; lapse areng: laste arengu analüüs; õppekava täitmise analüüs.

Tugispetsialistid selgitasid, et laste arengu hindamine dokumenteeritakse ELIISis ja sinna kantud andmed on lastevanematele kättesaadavad ning need on aluseks lapsevanemaga läbiviidaval vestlusel. Tugispetsialistid osalevad arenguvestlustel vastavalt vajadusele.
Õppejuht lisas, et rahuloluküsitluste tulemusi arutatakse infotundides ning tulemustest lähtuvalt planeeritakse parendustegevusi.

[47] AHS, § 12 lg-d 3 ja 4.
[48] Direktori 03.03.2026 käskkiri nr 1-2/7.
[49] AHRÕK, § 23.
[50] Õppekava, p 7.2.

Järelevalves esitatud kokkuvõttest selgus, et eelmisel õppeaastal nelja lapse vanemad ei osalenud vestlusel. Lasteaias oli välja töötatud avalduse vorm, mille täitis lapsevanem, kes ei soovinud vestlusel osaleda.

Juhime tähelepanu, et kui lasteaia õppekavas on kehtestatud, et vähemalt üks kord õppeaasta jooksul viib pedagoog läbi arenguvestluse lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks, siis tuleb seda järgida või muuta õppekavas kehtestatut. Eelmisel õppeaastal oli arenguvestluste läbiviimine seadusest tulenevalt kohustuslik ja vanemal ei olnud õigust sellest loobuda. Sügisest kehtima hakanud uue riikliku õppekava kohaselt viiakse arenguvestlus läbi vajadusel.

3.2. Koolivalmiduskaart

AHSi[51] kohaselt koostatakse koolivalmiduskaart lasteaia õppekava alusel ning lasteaed kannab Eesti hariduse infosüsteemi alushariduse riikliku õppekava läbinud lapse koolivalmiduskaardi. Määrus[52] sätestab, et koolivalmiduskaardil tuleb kirjeldada lapse üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade arengutulemused.

Lasteaia õppekavas[53] on sätestatud, et koolivalmiduse analüüs toimub kaks korda aastas – sügisel ja kevadel (laste arengu hindamise kaardi alusel). Lapse koolivalmiduse hindamisel saadud arengu tulemusi kirjeldatakse üldoskuste ning õppe- ja kasvatustegevuse valdkondades lapse koolivalmiduskaardil, tuues välja lapse tugevused ja arendamist vajavad küljed. Koolivalmiduskaardi koostavad rühmaõpetajad elektroonilises keskkonnas, kaasates lapsevanemaid, spetsialiste ja juhtkonda. Koolivalmiduskaardi allkirjastavad selle koostamisel osalenud isikud, sh õpetajad, lapsevanem, lasteasutuse direktor või selleks volitatud isik.

Järelevalves esitatud koolivalmiduskaardid[54] sisaldasid infot lapse keele ja kõne arengu kohta. Kaardid olid koostajate ja vanemate poolt allkirjastatud.

Tugispetsialistide sõnul täidavad nemad koolivalmiduskaardil lapse kõne arengu osa. Koolidelt nad tagasisidet koolivalmiduskaartide kohta ei ole saanud.

Vestlusel osalenud hoolekogu liikme sõnul ei ole mitte kõigil lastel üleminek eestikeelsesse kooli sujuv, sest eelmisel õppeaastal oli eestikeelne õpe vähene, sel õppeaastal on küll koolieelsete rühma õpetaja vahetunud, kuid eesti keele tase kõigil lastel sujuvaks üleminekuks piisav ei ole, koolieelsete laste paremat eesti keele õpet toetaksid lisatunnid. Direktor märkis, et eelmisel õppeaastal oli sel rühmal õpetamisega probleeme.

Tugispetsialistide sõnul juhtkond toetab tugispetsialiste, loomisel on sensoorne tuba, mis loob paremad võimalused erivajadustega laste toetamiseks. Eraldi on robootikatuba, mis annab samuti paremad võimalused laste arengu toetamiseks, sh eesti keele õppeks ja laste digipädevuse arendamiseks, sest robot räägib eesti keeles. Raskuseks peetakse, et laste erivajadused on väga mitmekesised, aga vanemad ootavad kiireid ja lühiajalisi tulemusi.

3.3. Lapse erivajaduse toetamine

AHSi[55] kohaselt peab lasteaias lähtuma õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest, mille kohaselt osaleb laps õppe- ja kasvatustegevuses suurema osa ajast koos kõigi teiste lastega ja oma õpetaja juhendamisel. Lapse individuaalsest vajadusest lähtudes korraldatakse lapsele õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös võimetekohane õpe ja vajalik tugi. Tugiteenuste tagamiseks peab looma võimalused lasteaia

[51] AHS, § 7 lg 6.
[52] AHRÕK, § 23 lg 7.
[53] Õppekava, p 7.3.
[54] Rühm „Naeratus“, rühm „Tareke“.
[55] AHS, § 12 lg 1.

pidaja ja teenuse osutamist korraldama direktor[56]. Vajaduse korral tagatakse lapsele lasteaias põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõike 3 alusel kehtestatud tugispetsialistide teenuse kirjeldusele ja teenuse rakendamise korrale vastav eripedagoogi, logopeedi või muu tugispetsialisti teenus[57].

Logopeedi kvalifikatsiooninõuded on erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või logopeedi kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele[58].

Eripedagoogi kvalifikatsiooninõuded on erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või eripedagoogi kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele[59].

Lasteaias töötab kolm logopeedi, kõik töötavad koormusega 1,0. Kõik logopeedid on läbinud väljaspool Eestit eripedagoogika (defektoloogia) magistritaseme õppekavad. Kõigi keeleoskustase on B2. Seega on logopeedi teenus tagatud vene kodukeelega lastele, aga ei ole tagatud eesti kodukeelega lastele. Tugispetsialistide keeletase peab olema nõuetega vastavusse viidud hiljemalt 01.08.2026 ning nõudeks on C1.

Direktori sõnul on lasteaias üks eesti kodukeelega laps, kellele tagatakse logopeediline abi Tallinna Õppenõustamiskeskuse kaudu. Kõik kolm tugispetsialisti planeerivad sooritada C1-taseme eksami.

Kahe logopeedi ametikohaks on märgitud eripedagoog-logopeed, kuid nende kvalifikatsioon ei vasta eripedagoogile kehtestatud nõuetele.

Tugispetsialistide sõnul täidavad eripedagoog-logopeedid mõlemaid, nii eripedagoogi kui logopeedi tööülesandeid.

Psühholoogi teenus lasteaias tagatud ei ole. Direktori ja vestlusel osalenud hoolekogu liikmete sõnul on vajadus nii eripedagoogi kui psühholoogi ametikohtade järele. Õpetajate hinnangul on logopeediline abi piisav, kuid eripedagoogi teenust võiks osutada suuremas mahus, sest toevajadus on suur.

Hoolekogu liikmete hinnangul on lasteaias käitumisraskustega lapsi, seega oleks vajalik sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi ametikoha loomine.

Pidaja sõnul on haridusamet loonud lasteaedadele võimaluse saada psühholoogi abi. Abi on võimalik Tallinna Õppenõustamiskeskuse kaudu pakkuda nii lastevanematele kui lastele ja õpetajatele. Lisaks pakutakse psühholoogilist nõustamist pedagoogilisele personalile ja juhtkonnale MTÜ Eesti Vaimse Tervise Ühingu nõustamiskeskuse kaudu.

3.4. Ettepanekud direktorile

3.4.1. Viia arenguvestluste korraldus kooskõlla lasteaia õppekavas kehtestatuga või muuta õppekavas kehtestatud korraldust, et see oleks kooskõlas tegeliku praktikaga.
3.4.2. Suunata eripedagoog-logopeedi ametikohta täitvad tugispetsialistid taotlema eripedagoogi kutset.
3.4.3. Hinnata lasteaias psühholoogi teenuse vajadust ja vajadusel osutada nii laste kui õpetajate toetamiseks psühholoogi teenust lasteaias kohapeal.

[56] AHS, § 12 lg 2.
[57] AHS, § 12 lg 6.
[58] PGS, § 74[1] lg 10.
[59] PGS, § 74[1] lg 7.

3.4.4. Hinnata lasteaias sotsiaalpedagoogi teenuse vajadust ja vajadusel osutada nii laste kui õpetajate toetamiseks sotsiaalpedagoogi teenust.

3.5. Ettekirjutus pidajale

Tagada kvalifikatsioonile vastava eripedagoogi teenuse osutamine lähtudes alusharidusseaduse § 12 lõikest 6 ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 3. Täitmise tähtaeg: 01.06.2026.

4. Õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajad

4.1. Õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajate kvalifikatsioon

Õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajad on rühma-, muusika- ja liikumisõpetaja (edaspidi koos *õpetaja*), direktor, õppejuht, abiõpetaja ja tugispetsialistid[60]. Õppe- ja kasvatustegevust viivad lasteaias läbi õpetajad ja abiõpetajad, kelle põhiülesanne on toetada iga lapse arengut ja alushariduse omandamist[61].

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajate kvalifikatsiooni vastavust seaduses[62] toodud nõuetele ning võrreldi EHISesse[63] kantud andmeid ja õppeasutuses kohapeal olevaid kvalifikatsiooni tõendavaid dokumente.

Õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli EHISe andmetel lasteaias 44, järelevalves selgus, et tegelikult oli lasteaias õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajaid 43: direktor, õppejuht, 3 logopeedi, 1 liikumisõpetaja, 1 muusikaõpetaja, 14 rühmaõpetajat, 22 abiõpetajat.

Lasteaia õpetaja kvalifikatsiooninõuded[64] on kõrgharidus ja õpetajakutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele või kõrgharidus, pedagoogilised kompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

Lasteaia abiõpetaja kvalifikatsiooninõuded[65] on vähemalt keskharidus ja lapsehoidja kutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele või vähemalt keskharidus ja pedagoogilised kompetentsid ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

Seadusest[66] tulenevalt peab lasteaia pidaja tagama, et lasteaia töötajate üldarv ja kvalifikatsiooninõuetele vastavate töötajate arv on nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtudes piisav AHRÕKis määratud õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmiseks ning lapse eeldatavate üldoskuste ja arengutulemuste saavutamiseks.

Lasteaia 43-st õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajast vastab kvalifikatsioon nõuetele 22-l (51%) õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajal, seega kvalifikatsiooninõuetele vastavate töötajate arv nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtudes ei ole piisav õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkide täitmiseks ning lapse eeldatavate üldoskuste ja arengutulemuste saavutamiseks.14 rühmaõpetajast vastab kvalifikatsioon nõuetele 13-l.

[60] AHS, § 27 lg 1.
[61] AHS, § 28.
[62] AHS, § 29.
[63] EHIS, 03.03.2026.
[64] AHS, § 29 lg 3.
[65] AHS, § 29 lg 5.
[66] AHS, § 27 lg 2.

Lasteaias on tööl 22 abiõpetajat, neist 16 (73%) keeleoskus ei vasta keeletasemele B2. Abiõpetaja keelenõudeks[67] on B2, mis tuleb vastavusse viia 1. augustiks 2026.

Direktori sõnul on töötanud lasteaias keelekohvikud, kohapealseid keelekursusi olnud ei ole. Septembrist on vajadus üheksa abiõpetaja järele, neist viis on leitud.

EHISe põhimääruse[68] kohaselt vastutab registrisse esitatud andmete õigsuse eest andmete esitaja. Registrisse puudulike või ebaõigete andmete tahtmatul või tahtlikul esitamisel ja nende avastamisel on andmete esitaja kohustatud esitama parandused vea avastamise või sellest teatamise päeval[69].

EHISe[70] kannete ja kohapeal kontrollitud andmete võrdluses selgusid järgnevad puudused.
1) ühel abiõpetajal puuduvad EHISes andmed hariduse kohta, on märgitud „muu õppeasutus“; järelevalves esitati võõrkeelne (aserbaidžaan) kutsehariduse diplom, EHISesse on märgitud rakenduskõrgharidus või vastav kvalifikatsioon;
2) kahe abiõpetaja kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, EHISes on märgitud kvalifikatsioon vastavaks;
3) ühel abiõpetajal puuduvad haridust tõendavad dokumendid;
4) ühel abiõpetajal puuduvad EHISes andmed lõpetatud õppeasutuse kohta, märgitud on „muu välismaa kõrgkool“;
5) ühel rühmaõpetajal puuduvad EHISes andmed lõpetatud kutseharidusasutuse kohta, on vaid andmed magistriõpingute kohta, mida Eesti ENIC/NARIC Keskus ei ole tunnustanud; dokumentide kontrollimisel selgus, et töötaja on omandanud ka keskerihariduse;
6) ühel abiõpetajal puuduvad andmed hariduse kohta, järelevalves esitati võõrkeelne dokument, puudub Eesti ENIC/NARIC Keskuse tunnustus;
7) ühe õpetaja kohta puuduvad EHISes andmed eesti keele oskuse kohta, järelevalves selgus, et õpetaja on lõpetanud eestikeelse gümnaasiumi;
8) üks abiõpetaja oli 27.02.2026 töölt lahkunud, EHISes oli abiõpetaja lasteaia töötajate nimekirjas. Töötaja andmed kustutati EHISest järelevalve ajal.

4.2. Avaliku konkursi korraldamine

Seaduse[71] kohaselt peab direktor korraldama õpetajate, tugispetsialistide ja õppejuhi ametikohtade täitmiseks avaliku konkursi. Konkursi korra ja tingimused peab koostama ja kinnitama direktor, olles kuulanud ära hoolekogu arvamuse.

Järelevalves esitati direktori kinnitatud kord[72]. Hoolekogu[73] on andnud korrale oma arvamuse. Hoolekogu protokoll ei sisalda arutelu, otsuste faktilisi ja õiguslikke aluseid, esitatud on vaid osalejate nimed ja otsused.

Haldusmenetluse seadus[74] (edaspidi *HMS*) sätestab, et haldusakti põhjenduses tuleb märkida haldusakti andmise faktiline ja õiguslik alus.

---

[67] Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“, § 10 lg 7^1.
[68] Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ja põhimäärus“, § 6 lg 1.
[69] Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ja põhimäärus“, § 6 lg 2.
[70] EHIS, 03.03.2026.
[71] AHS, § 27 lg 3.
[72] Direktori 31.05.2024 käskkiri nr 1-2/7 „Pedagoogide vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise kord“.
[73] Hoolekogu 31.05.2024 koosoleku protokoll nr 1-3/18.
[74] HMS, § 56 lg 2.

Korra[75] kohaselt tuleb taotlusele lisada kirjalik tervisetõend nakkushaiguste suhtes tervisekontrolli läbimise kohta. Tervisetõendi nõudmine kandideerimisel ei ole õigustatud, sest tervisetõend tuleb nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse[76] (edaspidi *NETS*) kohaselt esitada tööle asumisel.

Direktori sõnul on kõik ametikohad täidetud, kuid juurde võetakse lähiajal kaks abiõpetajat, sest augustis on lahkumas palju abiõpetajaid ebapiisava keeleoskuse kaudu. Mitu abiõpetaja kandidaati on leitud koostöös hoolekoguga. Pedagoogilisi kompetentse hinnatakse eelkõige töötajate elulookirjelduse ja vestluse põhjal. Töökuulutuste avaldamiseks kasutatakse TeamDashi, sh CV-Keskust, Töötukassat.

4.3. Õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajate koostöö ja täienduskoolitus
Õpetaja ja abiõpetaja peavad arendama järjepidevalt oma kutseoskusi. Lasteaia pidaja peab looma võimalused õpetajate ja abiõpetajate kutseoskuste arendamiseks ja eripedagoogiliste kompetentside omandamiseks käesoleva paragrahvi lõikes 1 ja käesoleva seaduse § 12 lõikes 1 sätestatud eesmärkide täitmiseks.[77]

Perioodil 2021–2026 on pikemaajalistel (rohkem kui 20 tundi) eesti keele õpetamisega seotud koolitustel osalenud 13 õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajat. Pikemaajalised koolitused on nt eestikeelne õpetaja vene õppekeelega rühmas; mänguline ja lõimitud õppe- ja kasvatusprotsess lasteaias eesti keele kui teise keele omandamisel; LAK-õppe põhimõtted lasteaiaõpetajale.

Õppejuhi sõnul toimuvad peale koolitusi kogemuste vahetus kolleegidega ning tagasisidevestlus õppejuhiga. Peale koolitusel osalemist täidetakse mahukamate koolituste puhul koolituse hindamise vorm. Iga aasta aprillis toimuvad õpetajatega arenguvestlused. Lasteaia töötajad osalevad töörühmades, nt dokumentide vormistamine. Koos arutatakse ürituste korralduse ja HEV-rühmade moodustamisega seonduvat.

Vestluses osalenud õpetajate sõnul võimaldatakse neile koolitustel osalemist, uusi õpetajaid toetatakse ka praktilise toega, õppetegevuste vaatlusega. Lasteaia sisevõrgus on koht, kuhu õpetajad saavad lisada õppematerjale, nt hommikuringiks. Töötajatele toimuvad ka sisekoolitused, nt kuidas kasutada roboteid. Kord kuus toimub infotund, kus arutatakse läbiviidud tegevusi, õnnestumisi, planeeritakse jätkutegevusi. Direktori sõnul tuntakse puudust rahalistest vahenditest koolitustele, kuid pidaja sõnul korraldatakse linnas palju tasuta koolitusi, kus õpetajatel on võimalus osaleda.

4.4.Ettekirjutused pidajale

4.4.1. Tagada kvalifikatsiooninõuetele vastavate õppe- ja kasvatustegevusega seotud töötajate piisavus lähtuvalt nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust vastavalt alusharidusseaduse § 27 lõikele 2. Täitmise tähtaeg: 01.09.2026.

4.4.2. Tagada Eesti hariduse infosüsteemi kantud andmete õigsus lähtudes Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määruse nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ja põhimäärus“ § 6 lõigetest 1 ja 2. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.06.2026.

Käesoleva õiendi eelnõu edastati pidajale ja direktorile ärakuulamiseks 09.03.2026. Pidaja vastas 13.03.2026. Täiendusi ja parandusi eelnõule ei esitatud.

[75] Direktori 31.05.2024 käskkirjaga nr 1-2/7 kinnitatud „Pedagoogide vaba ametikoha täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise kord“, § 4 lg 2 p 5.
[76] NETS, § 13 lg 2.
[77] AHS, § 28 lg 2.